

Debat metodologies xarxa d'estudis

Compartint aprenem dels errors i del que fem bé, veiem que totes tenim problemes semblants i ens fem fortes per intentar solucionar-los. Això és el que vam intentar fer a les «Jornades de reflexió entorn l'educació que volem» que va organitzar el juny del 2015 l'assemblea gestora de la Xarxa d'Estudis per l'Autonomia. Diverses persones que formaven part de diferents col·lectius i/o grups d'estudi vam compartir les nostres inquietuds entorn a la organització dels propis grups, entorn a com fer per a que funcionin i tirin endavant de forma rigorosa. D'aquest compartir se'n deriva aquest text on s'exposen breument algunes de les idees i metodologies que creiem que poden ser d'interès per a obrir possibilitats per encarar el funcionar d'un grup, d'estudi o d'altres tipus, d'una manera efectiva i alhora acollidora. Aquestes idees sovint són coses que ja sabem, però que les inèrcies ens porten a no aplicar-les. Que cadascuna agafi el que li pugui anar bé segons el seu moment.

El grup

...i dins del grup estan **les persones**

Treballo vuit hores, vaig a l'assemblea del centre social del barri, després a la del col·lectiu feminista, vaig al grup d'estudi sobre plantes, a la coordinadora de X, faig algun torn a la cooperativa d'aliments, m'encarrego de les activitats de diumenge de les festes del meu poble, organitzo uns campaments per a joves a l'estiu, faig dansa, toco en un grup de música, vull llegir i també escriure, passar un rato amb els amics, el/la company/a/s, la família....

Boom! I encara em pregunto com no explotem? Potser en algun moment us heu sentit identificades amb aquest quefer activista que no et deixa parar al cul quiet ni plantejar-te realment l'enfoc de cap on estem movent les coses i el perquè les estem fent.

A les jornades, moltes vam ressonar amb aquesta dinàmica. Ja sigui per viure a la ciutat, per ser jove o per la manca d'organització, però ens proposàvem posar-hi fre. Algunes recomanaven que cada persona es centrés en una sola activitat, i la realitzés en profunditat. Si més no és interessant replantejar-nos fins a on podem abastar per a que no ens cremem i siguem efectives amb el que fem.

...i aquestes persones agafen un **compromís**

El canviar el món significa responsabilitat, el poder confiar que les persones del teu voltant faran el que diuen que faran és clau per a que les coses tirin endavant.

En tot això és de gran ajuda conèixer el que podem o no arribar a fer. Dèiem que més val fer poc, però ben fet, que voler fer massa i no aconseguir el resultat esperat. Igualment, saber els terminis en que podem tindre enllestides les tasques. Som responsables de posar-nos els nostres propis límits.

I es que funcionem de manera complexa i ens hem de coordinar, no podem estar depenent de persones que no sabem la seva implicació real amb el grup. Crèiem interessant, doncs, saber els nivell d'implicació de les diferents

persones i poder respondre a aquests diferents nivells des del grup.

... i quan s'agafa el compromís **es tanca el grup**

Es tanca per començar a treballar! Les que estiguem motivades i compromeses ens podem posar «manos a la obra» i tirar cap endavant. Podem estar obertes a que s'afeixi gent que dubta o que tingui temps més endavant, això dependrà del sí del grup i caldrà veure si són necessaris processos d'incorporació de gent nova, però vèiem important no tallar-nos les ales a l'hora de posar-nos-hi.

... i es tanca i **es mira cap endins**

A les jornades, van sortir veus que deien de mirar el grup en dos sentits:

D'una banda es mira com estem, per cuidar-nos com a col·lectiu i com a persones dins d'aquest col·lectiu. Cuidar-nos en el sentit d'escoltar-nos, d'anar més enllà del simple «estic bé» i compartir el que ens pesa i que potser ens afecta a la manera de com estem presents. Cuidar-nos també en el sentit de no anar sempre a remolc d'inèrcies i pensar en el que es vol fer realment, i a vegades fins i tot dit literalment «fer coses que ens molen només per nosaltres». I finalment cuidar-nos en el sentit de passar-ho bé juntes, compartir alegries que ens faran unir-nos i cohesionar-nos.

De l'altra es mira cap on anem, si ens estanquem o si per el contrari cada cosa que fem l'agafem com una oportunitat per investigar, innovar i aprendre. Metodologies, temes, abast... hi ha moltes coses en les que podem aprofundir per experimentar diferentment i no caure, doncs, en la repetició de fer sempre el mateix. A vegades va bé aturar-se mirar el treball fet amb perspectiva i veure si el camí agafat és el més interessant o hi ha altres temes o formes de fer que poden ser més profitoses o motivin més.

L'organització del grup

... i paral·lelament el grup ha d'**agafar forma**

Agafar forma, es a dir, tindre una estructura. Primerament, vèiem que havíem de tenir clar col·lectivament perquè ens reunim (o fem el que sigui) i en quin context ho fem. Crèiem important dotar-nos de fites que ens permetin anar avançant i veure que anem pel bon camí; el grup hauria d'explicitar els seus objectius a curt plaç i a llarg plaç per a que es plasmin els propòsits i puguem sentir que totes estem pel mateix.

Com que ens sentim afins a una organització horitzontal i assembleària, doncs ens haurem de dotar d'alguna metodologia de funcionament que no permeti enquistar rols de poder i fomenti l'escolta de totes les veus que volen aportar.

... i agafem forma també **temporal**

El temps avança a molta velocitat, aturem-nos i no deixem que s'ens emporti en la seva efimeritat. Fixem-lo doncs; es va proposar de fixar reunions constants, sempre mateix dia, mateixa hora, mateix temps de reunió. No per la inamovibilitat, sinó per la comoditat, per veure clares les coses en aquest

temps que no para quiet. Veure clar igualment què es fa quan ens trobem, si fem feina, decidim o planifiquem...

... i davant de qualsevol temporal ens anem **comunicant**

Un fa una cosa, l'altre una altra, l'altre està enfadat i no fa res, l'altre ha dit que faria no sé què per dijous pel telèfon, i l'altre a dit que no pot vindre per mail... Totes les que estàvem presents a les jornades, en alguna o altra ocasió havíem tingut problemes comunicatius; vàiem eficient i que podria estalviar alguns conflictes, tenir mètodes clars i precisos per a que la informació circuli fluidament, triats i consensuats entre totes.

Algunes metodologies

A continuació es descriuen més concretament de manera esquemàtica algunes metodologies que utilitzen els grups que van participar a les jornades així com algunes experiències que se'n deriven d'aquestes. Per a mantenir l'anonimat dels grups, els anomenarem amb lletres majúscules.

Per estudiar algun tema,

Grup V:

Estudien un tema des de tres perspectives diferents. Cada persona agafa la responsabilitat d'estudiar el tema des d'una perspectiva. Després es comparteix posant-ho en comú.

Grup d'estudi de LL:

El grup LL disposa de material i recursos sobre diferents temàtiques i promou que es facin grups d'estudi sobre aquestes.

Cada grup d'estudi està guiat per una persona que és la que té els recursos sobre la temàtica a treballar. El primer dia es parla entre tots el que es vol treballar.

Grup T:

Realitzen dos trobades al mes de cap de setmana.

A la sessió anterior es diu els objectius de la propera trobada i es defineixen els rols següents:

- 2 dinamitzadors del taller
- Tasca de recollida del que ha passat al taller
- Tasca de estar pendent del temps
- Fer el menjar i tenir cura de la sala

Grup G:

A principi de curs es posa en comú els temes que es volen tractar aquell any. Si són temes curts, es designen a persones específiques per a que els estudiïn i facin una sessió de debat amb la totalitat del grup. Si són temes més extensos, es crea un grup d'investigació que durant tot l'any es centrarà en estudiar la temàtica en concret i farà sessions cada cert temps per explicar el que han investigat fins a aquell moment a la resta del grup. Per a aquestes sessions de debat tot el grup disposa de resums i altra informació recollida pels dinamitzadors.

Pel compromís,

Grup LL:

Per saber el compromís de cada persona dins del grup es passa a principis d'any una fitxa de compromís que s'ha d'omplir i compartir amb la resta del grup.

Per estructurar el dia a dia,

Grup LL:

El grup té diverses comissions (tresoreria, web...) on sempre hi ha dues persones de responsables. Cada any es fa una rotació, com a mínim d'una d'elles.

Una comissió que veien molt interessant és la de prendre el rol de coordinar, portar l'ordre del dia i enviar mails.

A l'hora d'escriure un llibre,

Grup S:

Es va escriure un llibre derivat d'un cicle de tallers que va realitzar el grup. Els tallers, eren de temàtiques concretes i els realitzaven dues parelles pedagògiques. Aquestes persones, compartien la informació que volien transmetre al taller amb tot el grup, que li donava «feedback».

A l'hora d'escriure el llibre, es van trobar amb el problema que els apunts extrets del taller eren més o menys acurats segons la parella i que hi havia dificultats alhora de voler consensuar-ho tot.

Els hi va anar bé una persona externa que revisés el llibre al final del procés.

Quan es vol afegir gent nova al grup,

Grup I:

Per tal de no haver de repetir debats cada cop que algú s'afegeix al grup, pot anar bé demanar a la gent que vulgui incorporar-se a fer certes lectures i, complementàriament, que alguna persona del grup els hi faci un seguiment per aclarir conceptes ja treballats.

Una altra opció és organitzar alguna activitat oberta on es treballin els temes que s'han tractat al grup per tal de posar en antecedents a les noves integrants i alhora potser trobar a més gent interessada.